

Ľudia s humanitou v srdci

V mene ľudskosti, statočnosti, pracovitosti a obetavosti

V každodennom, čoraz väčšom zhone zostarnú mnohí skôr ako sa im vyskytne príležitosť a možnosť mať osov z moderných vynálezov a výtvarných vedy a techniky. Namiesto toho platí čoraz viac ľudí krutú daň za zhoršujúce sa životné prostredie, za nezdravý životný štýl, za nerovnomerne rozdelené bohatstvo Zeme, za neblahé dedičstvo krvavej histórie ľudstva, za pribúdajúce priemyselné havárie a prírodné katastrofy obrovských rozmerov.

Neuplynie pomaly ani deň, v ktorom by nevznikol nejaký nový vedný odbor, aby niekto nevyrobil nejaký nový účinný liek, aby niekde niektorá zo známych spoločností nepredstavila svetu nové, dokonalejšie auto, „inteligentnejší“ počítač, robot, kvalitnejšiu budovu. Ale tiež neuplynie ani deň bez nešťastí, tragédií a katastrof. Je paradoxné, že napriek vyspelosti tohoto sveta, milióny ľudí zatiaľ niekde v zabudnutej púšti alebo spúšti hladujú a rodia sa so smrteľným vírom HIV alebo zomierajú na banálne choroby už v detstve a o vedeckotechnickom pokroku, ktorý by im mohol pomôcť, sa nikdy nedozvedia a nikdy z neho nebudú mať nič.

Ale nemusíme ísť preč zo Slovenska, aby sme stretli ľudí, ktorí vzbudzujú v slušnom človeku súcit, ľútosť a neraz i zahanbenie. Na Slovensku máme veľa vzdelaných a veľmi šikovných ľudí a je veľmi potešiteľné, že je medzi nimi čoraz viac mládeže. Ak si však položíme otázku, koľkí z nich sú nielen vzde-

Martina Kostolanská, študentka prvého ročníka Konzervatória v Bratislave privíta účastníkov slávnostného podujatia Slovenskej humanitnej rady – Dar roka 2006 s hrou na flautu, koncertnou skladbou od Viléma Blodeka (2. časť) v doprovode klavíra, na ktorom zahral hudobný skladateľ Igor Bázlik.

laní a šikovní, ale aj múdri a dobrí, čestní a statoční, koľko máme skutočných, charizmatických celebrit humanity so vznešenou myslou? Koľko je tých šlachetných a zároveň skromných? Nuž, žiadna štatistika nám to neprezradí. A predsa vieme, že takýchto ľudí nie je a nikdy nebude dost.

Mnohí sa v duchu zmierujú s prísloviem: dobrého je vždy málo. A možno ani nie. Lebo tí naozaj dobrí zo skromnosti ani často nechcú dať o sebe vedieť. Ale pre svoje mimoriadne humánne činy, pracovitost' si predsa zaslúžia, aby sa o nich aj verejne hovorilo, aby im niekto

verejne poďakoval. A práve o to ide Slovenskej humanitnej rade, ktorá každoročne, od roku 1995 udeľuje morálne ocenenie Dar roka a tiež Dar života. Je to morálna povinnosť vyspelej spoločnosti, aby svetu ukázala príklady, ktoré tiahnu. Príklady ľudí, ktorí naozaj menia postupne svet na lepší a spravodlivejší. Deje sa tak aj vďaka podpore primátora a Magistrátu hl. mesta Bratislavy. Niektorých z takýchto, aspoň morálne ocenených ľudí predstavíme našim čitateľom v nasledujúcich riadkoch tejto prílohy Humanita Plus.

(mš)

Snímka: autorka

Kto hľadá cez profesia.sk, nájde ľahšie

Službu pre nezamestnaných na nezaplatenie vykonáva Spoločnosť Profesia, s.r.o. so sídlom na Viedenskej ceste 7 v Bratislave. Ako prevádzkovateľ internetovej stránky www.profesia.sk má rastúci celoslovenský význam. Ten sa zvýšil aj tým, že prišla na slovenský trh so službou, ktorá umožňuje aj občanom so zdravotným postihnutím zvýšiť svoje šance na úspech pri hľadaní zamestnania a vhodného uplatnenia sa. To, že sa Spoločnosť Profesia rozhodla dať možnosť aj občanom so zdravotným postihnutím, bolo veľmi správne. Aj to, že sa rozhodla uvádzať informácie o type ich zdravotného postihnutia a pracovných obmedzeniach priamo v životopise, zadávanom do databázy sprístupnenej na www.profesia.sk.

Slová výkonného riaditeľa spoločnosti Profesia, Dalibora Jakuša: „Veríme, že to zníži počet neefektívnych podaní na pohovor a zároveň výrazne eliminuje počet sklamaní“, sa potvrdili. Zamestnávateľ už je tak vopred informovaný o prípadnom handicapu a keď sa už raz rozhodne daného uchádzača pozvať na pohovor, jeho šance na prijatie sú potom vysoké. Ako ďalej zdôraznil Dalibor Jakuš:

RNDr. Branislav Mamojka, čelný predstaviteľ Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím SR a zároveň predseda Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenka (na obrázku), navrhol Spoločnosť Profesia, s.r.o. na morálne ocenenie Dar roka 2006.

„Zároveň si myslíme, že rastie počet spoločensky zodpovedných zamestnávateľov, ktorí radšej uprednostnia práve kandidáta so zdravotným postihnutím, keď zistia jeho naozaj vážny záujem o prácu i preukázané vedomosti uchádzača. Impulzom pre zamestnávateľa pritom môže byť aj jeho povinnosť zo Zákona o službách v zamestnanosti č.5/2004 Z.z. – zamestnať určitý počet ľudí aj so zdravotným postihnutím, v prípade, že zamestnáva viac než 20 zamestnancov“.

Spoločnosť Profesia.sk tak začala dlhodobý projekt obojstrannej interaktívnej komunikácie medzi občanmi

so zdravotným postihnutím a ich potenciálnymi zamestnávateľmi. Zároveň prináša rovnosť príležitostí pri hľadaní pracovného miesta. Občania so zdravotným postihnutím tak aj sami môžu aktívne prispieť k vyriešeniu svojej situácie v oblasti pracovného uplatnenia sa. Táto služba existuje od novembra 2006 a ku koncu januára tohto roku Profesia.sk zaregistrovala 150 záujemcov so zdravotným postihnutím o túto službu a ich počet do dnešného dňa sa významne zvýšil. Služby Profesia sú bezplatné pre všetkých používateľov uvedeného internetového portálu. V tom všetkom spočíva čoraz vyššia aktuálnosť a význam tejto služby. Nie je preto náhoda, že Čestná komisia Slovenskej humanitnej rady pre Dar roka vybrala Spoločnosť Profesia na morálne ocenenie Hlavný laureát na Dar roka 2006 v kategórii právnických osôb. Uvedený návrh podal v mene Národnej rady občanov so zdravotným postihnutím v SR, Branislav Mamojka, ktorý veľmi presne vie, čo všetko prospešné Spoločnosť Profesia doteraz stihla urobiť nielen pre zdravých, ale aj pre zdravotne postihnutých ľudí, ktorí hľadali a aj vďaka tejto spoločnosti si našli prácu.

(mš)

Snímky: autorka

O sklenenej plastike Tri oriešky

Sklenenú plastiku „Tri oriešky“ venuje Slovenská humanitná rada (SHR) na pamiatku všetkým tým oceneným, ktorých nezávislá Čestná komisia SHR pre Dar roka schválila na titul „hlavný laureát“ alebo „laureát“ za ich mimoriadne humanne skutky, pomoc ľuďom v núdzi či za podporu rozvoja dobrovoľníctva, alebo charitatívnu činnosť, za materiálny alebo finančný dar ľuďom, ktorí pomoc potrebujú, ako aj za dobrý, prospešný nápad, myšlienku, ktorá pomohla konkrétnym ľuďom v ťaživej situácii vyriešiť ich problém a ktorá má kladný ohlas v regióne, kde pomohla alebo aj na celom Slovensku.

Prečo práve tri oriešky? Možno aj preto, že tak ako v rozprávke o skrom-

Ocenení hlavných laureátov a laureátov Daru roka 2006 získavajú vždy okrem diplomu a poďakovania aj krásnu, sklenenú plastiku „Tri oriešky“ (na obrázku).

nej, pracovitej a dobrosrdečnej Popoluške, tieto tri oriešky symbolizujú jej pekné vlastnosti, ktoré rovnako charakterizujú aj tých, ktorým patrí aj ocenenie Dar roka.

A ako sa vyrába sklenená plastika „Tri oriešky“? Z gúmy sa vyreže, vyformuje a zhotoví presný model ako by mala vyzeráť výsledná podoba tejto plastiky – ceny Dar roka, s motívom troch orieškov. Podľa toho sa potom dá vyhotoviť sadrový odliatok, maketa (ako forma s črtami modelu, ale v zrkadlovom obraze). Podľa veľkosti sadrovej formy odreže sklár primerane veľký kus skla. Pre plastiku „Tri oriešky“ to musí byť asi jedno kilogramový kus, ktorý sa položí na sadrový odliatok a vloží sa do sklárskej pece. Pri 100 až 600 stupňovej teplote sa

sklo taví a keď celkom stečie do formy, vyplní sa sklom jej priestor. Asi po 12-tich hodinách tvrdnutia a chladnutia sa odliatok môže vyklopiť zo sadrovej formy. Potom sa opracuje tak, že sa najprv vybrúsi na brúsnom kotúči (dvestokrát každá strana a plocha). Pri troche nepozornosti alebo tvrdšieho pritlačenia na brúsku, by sa mohol pokaziť celý vzhľad odliatku. Preto túto prácu robí skúsený odborník. Aby bol odliatok hladký a lesklý a sklo priehľadné, poriadne sa musí ešte vyleš-

tiť. Keď je už odliatok dokonale lesklý a hladký, majster sklár sa pustí do vyleptania loga Slovenskej humanitnej rady. K trom písmenám: SHR ešte pridá nápis Dar roka 2006 a plastika je hotová..

Keď človek vyberie plastiku „Tri oriešky“ zo zamatovomodrého obalu, čoskoro zistí, že je úžasná. Krehká a tvrdá zároveň. Priezračná, ale tajuplná a záhadná ako hmla. Prijemná, ale chladivá a zdá sa, že v ľudskej ruke sa postupne zohrieva, akoby sa zžívala

s človekom, ale len natoľko, aby vznikol pocit harmónie a súladu. Harmónia a súlad – to sú tie veci, po ktorých často človek dlho a niekedy aj márne sníva. Ocenení, ktorí získajú cenu Dar roka alebo nomináciu na Dar roka, sa svojimi skutkami skutočne o harmóniu významným spôsobom pričínili práve tam, kde chýbala a vniesli súlad tam, kde bolo potrebné zmeniť smútok na radosť.

(mš)

Snímka: autorka

Hlavná laureátka ceny Dar roka v kategórii fyzická osoba

Kristína Fraňová, z Trenčína

Kristínka Fraňová ako 12-ročná žiačka základnej školy v Trenčíne, dcéra pani Kristíny Fraňovej, ktorá ochorela na rakovinu obetavo a statočne opatrovala svoju mamu, ale zhubné ochorenie sa zhoršovalo. Dievča sa však každý deň, s mimoriadnym nasadením svojich síl a veľmi obetavo denne o svoju matku staralo až tri roky.

Treba zdôrazniť, že so zhoršovaním sa choroby sa strácali dospelí, ktorí predtým chorej pani Fraňovej pomáhali. Jej nádory sa rozšírili aj na pľúca, aj do hlavy. Napokon matka Kristínky po kontrole musela v nemocnici zostať a Kristínka zostala v opustenom byte sama. V tom čase mala len 11 rokov a bola vystrašená, hladná, ale dúfala, že jej matka chorobu prekoná. V poslednom polroku sa ochorenie jej matky dostalo do posledného štádia. Kris-

tínka sa počas matkovej choroby varila, prala, upratovala, chodila na poštu, aj podávala matke lieky. Ráno a večer podávala matke pravidelne 9 druhov liekov a na obed dvanásť liekov. Kristínkine detstvo sa tým prerušilo. Ťažké bolo pre ňu matke poskytovať aj hygienickú starostlivosť, lebo sama vážila menej ako jej mama, ale aj to trpezlivo zvládala. Napriek vyčerpaniu sa Kristínka v škole učila výborne. So svojou mamou zotrvala do posledných chvíľ jej života. Dnes Kristínka Fraňová žije so svojou babičkou a s jej podporou bojuje za zníženie úmrtnosti žien na rakovinu krčku maternice. Za takúto pomoc dieťaťa rodičovi si zaslúži aj morálne ocenenie, ktoré získala a ktoré navrhla pani Eva Černá, z Nadácie Markíza.

(mš)

Snímka: archív

Mimoriadne ocenenie SHR Dar života 2006 pre Petra Marcínova z Bardejova

Peter Marcínov, v súčasnosti študent Bankového inštitútu, vysokej školy v Prahe, ktorý za 2 mesiace bude mať 25 rokov, bol v detstve tichý, ale snaživý chlapec. Keď mal 14 rokov viezol sa s kamarátmi v aute, ktoré havarovalo. Dvaja jeho kamaráti haváriu neprežili a Peter vyviazol s ťažkým zranením. Podrobil sa operácii hlavy a lekári mu dávali veľmi malú nádej na prežitie. Vyzdravel však a uvedomil si, že sa vlastne znova narodil.

Po absolvovaní strednej školy odišiel pracovať do zahraničia. Medzitým jeho otec desať rokov trpel na ochore-

nie ľadvín. Z toho 7 rokov chodieval 2-krát týždenne na dialýzu. V roku 2006 sa Petrovmu otcovi zdravotný stav zhoršil a hrozila mu smrť. Východisko bolo transplantácia obličky, ale vhodný darca sa nenachádzal. Celá rodina Marcínovcov, aj syn Peter, túto správu znášal veľmi ťažko. Vrátil sa preto domov a počas návštevy v nemocnici otcovi mu sľúbil, že mu daruje svoju obličku. Po autohavárii mal trvalé zdravotné následky a všetci jeho príbuzní a známi si mysleli, že nebude vhodný darca, ale lekárske vyšetrenie preukázalo, že vhodným darcom je. Preto 13. júna 2006 syn Peter otcovi Pavlovi Mar-

cinovi obličku daroval, hoci to bola pre neho skutočne veľká obeť. Pochopil však už dávno, čo znamená zachrániť život. Bolo to vtedy, keď sa po havárii a operácii hlavy akoby znova narodil. Vtedy si uvedomil si cenu najvyššiu, cenu života. Uvedomil si, že aj jeho otec by s jeho pomocou mohol zvíťaziť nad smrťou, aj keď sa všetko zdalo spočiatku beznádejné. A zvíťazil. Za tento skutok obetavosti a statočnosti navrhla Petra Marcínova pani Jana Švantnerová, právnička a podnikateľ Milan Herstek na ocenenie dar života 2006, ktoré mu právom plne patrí.

(mš)

Kto sa stal laureátom Dar roka 2006

Členovia nezávislej Čestnej komisie Slovenskej humanitnej rady pre Dar roka 2006 vyhodnotili 68 prijatých návrhov z celého Slovenska a z nich schválili udelenie titulu Laureát Dar roka 2006 pre nasledujúce osobnosti:

Dr. h.c. Ing. Milan Fiľo z Bratislavy,

z akciovej spoločnosti Ecolnvest, ktorý viackrát pomohol svojim citlivým prístupom pri riešení materiálnych i finančných problémov a zo svojich prostriedkov poskytol finančnú a materiálnu pomoc najmä chorým deťom i chorým dospelým ľuďom so zdravotným postihnutím, ktorých hlboko chápe a s ktorými úprimne cíti v ich ťažkostiach a trápení. Za tieto humánne skutky ho Základná a detská organizácia Ruža Zväzu diabetikov Slovenska v Ružomberku navrhla na ocenenie Dar roka 2006.

Žiaci zo Špeciálnej základnej a praktickej školy z Bratislavy

na Dúbravskej ulici pochádzajú zväčša zo sociálne slabších rodín a sú rozlične telesne i viacnásobne postihnutí, niektorí aj s mentálnym postihnutím. Napriek tomu prejavili solidaritu a spolupatričnosť s deťmi žiadateľov o azyl, ktoré obdarovali sladkosťami v decembri minulého roku pred Vianocami v zariadení pre utečencov v Gabčíkove. Ukázali tak svetu silu svojho charakteru a boli príkladom, presvedčili iných, že aj deti na invalidnom vozíku, dokážu urobiť radosť iným. Tentoraz tak, že zriekli svojich sladkostí, a túto sladkú zbierku venovali deťom utečencov. Dokázali tak, že aj oni sú dôležití a že vedia povzniesť na duchu aj iných.

Ocenenie získali za materiálny dar deťom žiadateľov o azyl v utečeneckom tábore v Gabčíkove k Vianociam za čo získavajú titul laureát na dar roka 2006. Morálne ocenenie pre deti y Dúbravskej 1 navrhla Ing. Margareta Binderová z Bratislavy.

Moderátorka Milena Čeganová každoročne uvádza podujatie Dar roka, na snímke s prezidentom SHR Ivanom Sýkorom počas slávnostného príhovotu v minulom roku.

Anna Smitková

z Trstenej, 46-ročná matka piatich detí získala titul Laureát na Dar roka 2006 za obetavú prácu v prospech detí zo sociálne znevýhodneného prostredia a ohrozených detí. Pani A. Smitková pracuje ako vychovávateľka Školského klubu detí v Základnej škole Rudolfa Dirlonga v Trstenej. Je skromná, nikdy sa neťažuje na nedostatok času. Naopak, každú voľnú chvíľu, ktorú nevenuje svojej rodine, rozdeľuje medzi ľuďmi, ktorí ju potrebujú. Jej obetavá práca sa začala asi pred 6 rokmi, keď si lepšie všimla detí zo sociálne labého prostredia a začala im nenápadne pomáhať. Či to bola zbierka šatstva pre tieto deti pred Vianocami, alebo darované koláče, či zorganizovaním zábavného popoludnia Dnes pravidelne navštevuje aj Charitný dom sv. Františka z Assisi v Trstenej, pre ktorý už v minulých rokoch kúpila drobné darčeky. Najdôležitejšie sú však jej pravidelné návštevy v tomto dome, kde s deťmi nacvičila piesne, tance i divadielko a s týmto repertoárom chodievala navštevovať spolu s deťmi starších ľudí, aby s a potešili navyše aj so svojpomocne vyrobenými suvenírmi. Anna Smitková vo voľnom čase vypracovala aj viaceré projekty a tak získala aj finančné prostriedky

na pomoc rodinám, kde majú mentálne postihnutého člena a pomáha materiálne i finančne aj opusteným matkám s deťmi. Jej pomoci sa už dočkali mnohé matky s deťmi, ale ona sa nerada chváli darmi mnohodedným rodinám na uhlie, na oblečenie, na potraviny. Jej dobrovoľné humánne činy si plne zaslúžia verejnú pochvalu a morálne ocenenie, ktoré pre ňu navrhla pani Eva Ragalová z Trstenej.

Študenti Gymnázia Ladislava Sáru 1, v Bratislave – Karlovej Vsi

poskytli vlni koncom roka významný finančný dar slabozrakým a nevidiacim deťom zo školy na Svrčej ulici 6, v Bratislave. Aj v minulých rokoch pre ne uskutočňovali verejnú zbierku, ale vlni v decembri usporiadali dokonca vianočné trhy, na ktorých rozvoniaval študentský grog, chlieb s cibuľou,, moravské koláče a iné dobroty, ktoré prichystali aj vďaka mamičkám gymnazistov. Pripravili aj malý bazár s drobnými suvenírmi s vianočnými motívami i hračky. Aj na týchto vianočných trhoch sa konala dobrovoľná zbierka. Výnos z nej: 11 700 korún venovali na ušľachtilé

ciele zrakovo postihnutým deťom. Benefičné združenie slabozrakých detí preto študentov uvedeného gymnázia navrhlo na udelenie ceny dar roka 2006 a čestná komisia pre Dar roka sa pre nich schválila titul Laureát Daru roka 2006.

Mgr. Dušan Mikulec, povolaním špeciálny pedagóg z Bratislavy

má za sebou mnohé mimoriadne humánne skutky v prospech ťažko zdravotne postihnutých detí a mládeže, z ktorých mnohé mu nevyplývajú z terajšej pracovnej náplne riaditeľa Pracovno-socializačného centra ani predsedu Združenia Lepší svet pre znevýhodnených so sídlom na Osuského ulici 8, v bratislavskej Petržalke. Navrhovateľ D. Mikulca na ocenenie Dar roka, pán Michal Mazan, z reklamnej agentúry Soria&Grey, neváhal so svojím návrhom ani minútu. Pretože citlivý prístup D. Mikulca k ľuďom s mentálnym a iným zdravotným postihnutím, veľmi vysoké a nielen pracovné nasadenie, ale aj starostlivosť o svojich zverencov aj vo voľnom čase, sa len tak hocikde nevidí. Na príjemnom, vkusnom a takmer domáckom prostredí, ktoré sa mu v Lepšom svete podarilo vytvoriť pre jeho obyvateľov, mu veľmi záleží. Dnes môžeme povedať, že zariadenie Lepší svet sa so svojou úrovňou môže smelo porovnávať s ojedinelými podobnými zariadeniami v najvyspelejších krajinách Európy. Najdôležitejšie pre neho však je, že život jeho obyvateľov sa sľubne rozvíja a služby v tomto zariadení výrazne napredujú. A to bol hlavný dôvod pre udelenie titulu Laureát Daru roka 2006 pre Mgr. Dušana Mikulca.

Pán Ivan Štulajter z Černovej

pri Ružomberku pomohol pri riešení zložitých problémov mnohých chorých a zdravotne postihnutých ľudí. Svojím príkladným konaním, ústretovosťou a snahou pomáhať, spoluprácou s Ústrednou vojenskou nemocnicou v Ružomberku, ako aj s Nemocnicou s poliklinikou F.D. Rosevelta v Banskej Bystrici v mno-

hých prípadoch pomáhal skvalitniť život i zachraňovať pacientov. Niektorým členom Zväzu diabetikov Slovenska pomáhal vybavovať náležitosti týkajúce sa liečby, hospitalizácie i operácie srdca. Zariadil a vybavil potrebné náležitosti vo veci operácie mozgu mladého muža, ktorého priviezli do nemocnice v Banskej Bystrici v bezvedomí. Dnes je stav tohto pacienta dobrý. Podobne pomohol v kritickom stave pacientke z levíc, ktorej vybavoval vyšetrenie a operáciu chrbtice. Táto pacientka sa po operácii môže sama pohybovať, hoci pred operáciou bola odkázaná na invalidný vozík. V Ružomberku pomohol dvom diabetičkám, ktorým hrozila amputácia dolných končatín tak, že im vybavoval vyšetrenie a liečbu v ružomerskej nemocnici. Šľachetnosť a ľudskosť je v prípade Ivana Štulajtera skutočne dar srdca. Minulý rok zabezpečil v jasnej a Tatranských Matliaroch rekondičné pobyty pre 130 členov Zväzu diabetikov Slovenska. Je šťastie stretnúť takého človeka ako je pán Ivan Štulajter. Vďační členovia Výboru Základnej a detskej organizácie Ruža ho za jeho ochotu vždy pomôcť slabým, chorým a bezvládnym, navrhli na cenu dar roka. Je viac ako isté, že priznaný titul Laureát daru roka 2006 mu právom patrí.

Žiaci Základnej školy na Kalinčiakovej ulici v Bratislave a študenti súkromného Gymnázia Mercury na Zadunajskej ulici 27 v Bratislave Petržalke

si takisto právom vyslúžili titul Laureát Daru roka 2006 za pomoc a finančný dar slabozrakým a nevidiacim deťom Základnej školy internátnej na Svrčej ulici 6 v Bratislave. Žiaci a študenti obidvoch týchto škôl sa na športovo-kultúrnom podujatí v Športovej hale na Pasienkoch minulý rok v decembri vzdali daru od usporiadateľov podujatia – Počítačov zn. Siemens, ktoré dostali obidve menované školy, len aby pomohli slabozrakým a nevidiacim deťom. Hovorí sa, že dobrá vec sa sama chváli. V tomto prípade sa táto pravda naplnila, keď Benefičné

združenie na pomoc slabozrakým deťom poslalo návrh na udelenie ceny Dar roka žiakom a študentom obidvoch menovaných škôl.

Občianske charitatívne združenie Korytnačky v Bratislave

na Karpatskej ulici 7 si vyslúžilo titul Laureát daru roka 2006 za uskutočnenie jedinečnej myšlienky projektu „Silný pomáha slabším“ hlboko zakorenenej v projekte v detskej celoslovenskej výtvarnej súťaže, ktorá už 9 rokov nesie meno profesora Karola Ondreičku, „Mesiac detskej tvorby“. Súťaž predstavuje významnú tradíciu a má čoraz väčší ohlas na celom Slovensku. Istotne aj preto, že sa na nej môžu zúčastňovať aj telesne a mentálne postihnuté deti. V školách celého Slovenska, ako aj domovoch sociálnych služieb deti, ich rodičia i vychovávatelia a pedagógovia sa na túto súťaž každý rok tešia. Pri zrode tejto súťaže stál ako spoluorganizátor Slovenský plynárenský priemysel a nadácia SPP ju dodnes významne podporuje. Združenie Korytnačky, ktoré túto súťaž každý rok vyhlasuje eviduje už 357 škôl a zariadení, ktoré sa do súťaže zapojilo. Za posledných 8 rokov deti do tejto súťaže poslali 45 tisíc výtvarných prác. A že úroveň tejto výtvarnej súťaže, v ktorej sa nepretržite rozvíja talent nielen zdravotne postihnutých detí, ale aj detí zo sociálne znevýhodneného prostredia, detských domovov a zariadení sociálnych služieb, svedčila aj vlnajšia vernisáž výstvy Mesiac detskej tvorby, ktorá sa uskutočnila v posledný májový deň na Magistráte hlavného mesta Bratislavy. A nie je len myšlienka súťaže Silný pomáha slabším, ale aj krásne pohľadnice, maľovánky, pexesá, novoročenky, ba aj známka Slovenskej pošty a maskot Slovenského paralympijského výboru, ktorý z tejto súťaže zrodil. Takt sa združeniu Korytnačky darí naplňovať dobrú myšlienku a rozvíjať dobré nápady prospešné rozvoju všetkých detí. To sú dostatočné dôvody, pre ktoré Vydavateľstvo Perfekt navrhlo združenie Korytnačky na cenu dar roka 2006.

(mš)

Snímky: autorka

Príliš veľa skromnosti

Marek Ballek z Hlohovca, skromný, inteligentný a veľmi šikovný. Takto opísala Mareka Balleka, študenta Obchodnej akadémie, vo svojom návrhu na ocenenie Dar roka 2006 Ing. Mária Janíčková, pracovníčka Mestského úradu v Hlohovci, kde Marek praxoval. Úplne náhodou, dávno po tom, ako

Marek svoju prax v Mestskom úrade dokončil, sa o ňom dozvedela, že bol darcom kostnej drene, ktorú poskytol v roku 2005 svojmu staršiemu bratovi Jánovi, chorému na leukémiu.

Keby to pani Janíčková vedela už v roku 2005, bol by vlani Marek Ballek získal ocenenie Dar života 2005. Podľa

platných kritérií pre oceňovanie Dar roka, mu nemohla Čestná komisia preto schváliť titul Dar života 2006. Získava teda od SHR aspoň diplom a poďakovanie. Hovorí sa, že všetkého veľa škodí a platí to aj pre príliš veľa skromnosti. Ľudí, ktorí majú v sebe príliš veľa skromnosti, je však na Slovensku stále veľmi veľa.

Neoceniteľný humánný skutok

MUDr. Michal Mrocek z Bratislavy, primár Liečebne sv. Františka na Krásnej 22 v Bratislave – Prievoze získal nomináciu na Dar roka 2006 spolu so svojou manželkou Luciou za ochranu a nezištnú pomoc malému africkému chlapcovi - nalezenčovi, ktorého matka odložila pred dverami misijného strediska v Afrike.

Misionárky sa o malého odloženého chlapca v prvých mesiacoch života starali zo všetkých síl, tak, ako aj o iné odložené deti, ktoré sa našli. Mnohé z nich však, keď pocítili, že stratili matku, prenikavo plakali, kým vládali, a vďaka ich plaču sa ich podarilo, neraz odhodene v kríkoch, objaviť a zachrániť. Ale bez matky mnohé z nich odmietali jesť a piť, a preto zomreli skôr, než sa sami dokázali posadiť. O chlapčeka, ktorého našli misionárky pred dverami misijného domu, sa starala príbuzná pána primára Michala Mroceka. Keď odmietal jesť a piť, bola nešťastná a snažila sa mu nahradiť matku. Podarilo sa jej po dlhých rokoch zavítať na návštevu domov, na Slovensko a zmienila sa pritom aj o malom chlapcovi, ktorého sa podarilo misionárkam zachrániť, aj o tom, čo mu hrozí, ak nezačne konečne jesť. Manželia Mrocekovi sa po tejto správe rozhodli vybrať sa do africkej Rwandy, kde nav-

štívali svoju príbuznú v misijnom dome. V Rwande poznali aj krutú pravdu o živote a smrti tisícok malých sirôt, ktoré ostali opustené kvôli občianskej vojne v zničenej africkej krajine. Zoznámili sa čoskoro aj s malým nalezencom a rozhodli sa dať mu životnú šancu. Začali ihneď vybavovať jeho adopciu. Nebolo to jednoduché, ale podarilo sa. Nedávno malý drobček dostal na Slovensku konečne svoj rodný list.

Manželia Mrocekovi už majú svoje vlastné deti. K nim nedávno pribudol ďalší synček Jakub Gildas, z Afriky. Má vyše dva roky, už je zdravý a šťastný. Manželom Mrocekovým za ich neoceniteľný humánný skutok patrí nevýslovná vďaka. Kiežby vo svete bolo viac takých rodín ako je rodina Mrocekových.

(mš)

Snímka: autorka

Rodičovská láska nadovšetko

Róbert Šuba s manželkou Janou z Bratislavy. Aj príbeh tejto manželskej dvojice je veľmi dojímavý. Ťažko zdravotne postihnutí manželia Šubovci prijali do svojej rodiny dve dcéry – Dominiku, ktorá už má dnes 14 rokov a Frederiku, ktorá už má dvanásť rokov. Obidve dievčatká si osvojili v prvom roku ich života. V roku 2006 sa narodil

viacnásobne postihnutý chlapček Timotej. Dieťa malo vrodene poruchy srdca aj zažívacieho traktu. Už v prvom polroku svojho života sa muselo podrobiť dvom ťažkým operáciám, ktoré mu zachránili život. Ale maličký Timotej ešte nemal vyhrané. Nadovšetko potreboval materinskú lásku a nekonečnú starostlivosť. Tú mu poskytli práve

manželia Šuboví, ktorí si malého Timoteja osvojili. Dnes sa má ich synček dobre a má nádej, že z neho vyrastie dobrý človek. Za obetavosť a veľkú starostlivosť, ktorú manželia Šubovci venujú svojim deťom napriek svojmu zdravotnému handicapu, ich Ing. Zuzana Dubajová z Bratislavy navrhla, na cenu Dar roka 2006 a Čestná komisia pre Dar roka s ňou stotožnila.

Pomohli vďaka znalosti prvej pomoci

Beáta Pintérová a Ján Koštrna, obidvaja pedagógovia sú z toho istého gymnázia A. Vrábľa na Mierovej ulici 5 v Leviciach. V decembri minulého roku poskytli prvú pomoc študentovi Martinovi, ktorý skolaboval v školskej jedálni.

Rýchly, duchaplný a odborným zásahom spojeným s resuscitáciou, sa podarilo chlapca prebrať k životu, čo veľmi ocenili aj lekári, ktorí mladíkovi

zachraňovali následne život. Nebolo by sa im to podarilo nebyť včasnej prvej pomoci obidvoch pedagógov, ktorí absolvovali kurz prvej pomoci.

Opäť sa potvrdilo, že zásady prvej pomoci a život zachraňujúce úkony by mal ovládať každý normálne myslíaci a zdravý človek. Ich jednoduchosť umožňuje, aby si ich osvojili už aj žiaci základných škôl. Ako povedala pani Mgr. Olga Szalmová, riaditeľka

Sekretariátu Územného spolku SČK v Leviciach, navrhovateľka obidvoch pedagógov na cenu Dar roka 2006, všetkým pedagógom a žiakom tohto gymnázia následne umožnila na znak vďaky za ich záslužný čin, absolvovať školenie prvej pomoci zdarma v levickom územnom spolku SČK. Dodajme, že čin týchto našich nominantov na Dar roka už ocenil aj Slovenský Červený kríž.

Miesto pre ľudí, ktorým nemal kto pomôcť

Branko Jozef Tupý, predstavený Komunity kráľovnej pokoja v Močenku získal nomináciu na Dar roka 2006 za viacero záslužných humanitných činov. Na úvod nemožno neuviesť, že v dnešnej spoločenskej situácii každoročne opúšťa detské domovy na Slovensku asi 500 detí. Najhoršie je, že mnohé z nich nemajú ubytovanie, prácu ani rodinné zázemie. A práve o takýchto

mladých ľudí sa stará predstavený Komunity kráľovnej pokoja PhDr. Mgr. Branko Jozef Tupý.

Podarilo sa mu to však až po oprave starého kaštieľa, ktorý slúži teraz nielen ako detský domov pre 50 detí, ale aj ako Domov sociálnych služieb pre 29 klientov, aj Domov dôchodcov pre 29 ľudí. Komunita Kráľovnej pokoja je miestom pre ľudí, ktorým nemal kto pomôcť. Mládež, ktorú v tunaj-

ších zariadeniach prichýlili, našla druhý domov. Práca s mladými ľuďmi je tu veľmi náročná, ale každý, aj malý úspech prináša napokon radosť a úžitok nielen obyvateľom starého kaštieľa, ale celej spoločnosti. Predstavený komunity Branko Tupý má na tomto úspechu veľký podiel. Preto aj vznikol návrh na toto jeho ocenenie, ktoré zaslalo Slovenskej humanitnej rade Slovenské misijné hnutie.

Úspechy nájsť za hranicami možností

Svetoznámy očný lekár, profesor MUDr. Milan Izák, ktorý pôsobí v Nemocnici s poliklinikou F.D. Roosevelta v Banskej Bystrici, sa preslávil nielen na Slovensku tým, že sa mu podarilo vrátiť zrak mnohým nevidiacim pacientom, neraz v zdanlivo beznádejnej situácii.

Navrhovateľ na jeho ocenenie - Dar roka 2006, Ivan Štulajter zo Zväzu diabetikov Slovenska, presnejšie Základnej a detskej organizácia tohto zväzu -Ruža v Ružomberku, považuje niektoré úspešné operácie oka, ktoré prof. MUDr. M. Izák vykonal, za zázrak, ktorý sa naplnil vďaka jeho skúsenosti odbornosti, trpezlivosti a veľkému citu k pacientovi. Pán Štulajter čerpal aj z vlastnej skúsenosti, keďže pred ro-

kom sám stratil zrak. „Na ľavé oko som nevidel a myslel som si, že to bude tak navždy. Ale vďaka pánovi profesorovi M. Izákovi a jeho operačnému zákroku, dnes vidím a som za to veľmi vďačný“, napísal Slovenskej Humanitnej rade I. Štulajter. Počas svojej hospitalizácie totiž zistil, čo všetko dokázal profesor M. Izák v prospech svojich pacientov, ktorí boli v minulosti neúspešne liečení v iných nemocniciach a iných klinikách. V mnohých takýchto prípadoch úspešne pomohol, a to nielen slovenským občanom. Stretol sa napríklad, s pacientom z Iraku, ktorý pri výbuchu bomby úplne oslepol. V obidvoch očiach mal plno sklenených črepín. Tento pacient hľadal pomoc vo viacerých krajinách, ale skutočne mu pomo-

hol až profesor MUDr. Milan Izák, ktorý mu operáciami vrátil zrak. Pomohol aj deťom, ktoré sa narodili so zrakovou vadou. Napríklad, malej Hanke z Bratislavy. Po operácii oka u nej vznikol zápal a následné zmeny na oku spôsobili, že naň úplne prestala vidieť. Druhé oko jej slúžilo čoraz slabšie, pretože bolo postihnuté šedým zákalom. Počas dospievania dostala ešte aj zelený zákal. Lekári v Bratislave boli opatrní a Hanka začala strácať zrak úplne. Našťastie si našla cestu k profesorovi M. Izákovi, ktorý sa podujal operáciou jej zrak zachrániť, aj to aj napriek značnému riziku. Jej operáciu uskutočnil v decembri 2006. Operácia sa podarila a pre dnes už 21-ročnú Hanku to bol najkrajší dar pod vianočný stromček.

Vzácný príklad Netty a Willa Engelsovcov

Predseda Spoločnosti Downovho syndrómu, Ing. Róbert Lezo, nie náhodou poslal Slovenskej humanitnej rade návrh na ocenenie Dar roka 2006 práve pre manželov Engelsovcov z Holandska. Pani Netta a jej manžel Will sa už krátko po narodení, teraz už 27-ročnej dcéry

Peetje s Downovým syndrómom, s nadšením začali venovať deťom i dospelým s mentálnym postihnutím vrátane Downovho syndrómu. Na rozvoji osobnosti malej Peetje obidvaja vytrvalo pracovali už od jej raného detstva. Podarilo sa im u nej zlepšiť logické myslenie, poznávacie

schopnosti a neskôr dokonca aj základné znalosti matematiky.

Peetje vďaka tomu ukončila aj strednú školu a teraz sa dokáže starať o domácnosť, jazdiť s upraveným autom a po zvládnutí odborných a praktických skúšok, pracuje ako sestra v detských jasliach. Rodina Engelse-

vých je veľkým vzorom pre mnohých rodičov detí s Downovým syndrómom aj na Slovensku. Po niekoľkoročnej vzájomnej spolupráci tejto rodiny s českým Klubom rodičov a priateľov detí s Downovým syndrómom v Prahe, rodina Engelsevcov nadviazala aktívnu spoluprácu aj so Spoločnosťou Downovho syndrómu na Slovensku, ktorá trvá už štyri roky. Pani Netty pracuje ako terapeutička individuálne s každým postihnutým dieťaťom v lete počas rekondičných pobytov na Slovensku. Venuje sa rozvoju jemnej motoriky, zlepšeniu zrakového vní-

mania, tréningu pamäti, učeniu mentálne potihnutých detí čítať a počítať. Na večerných podujatiach rodina Engelsevých odovzdáva svoje poznatky a skúsenosti s výchovou a vzdelávaním rodičom postihnutých detí. Cestu z Holandska na Slovensko a späť si manželia Engelsevci hradia z vlastných prostriedkov a za svoju namáhavú prácu s deťmi s Downovým syndrómom počas rekondičných pobytov odmietajú akúkoľvek finančnú odmenu. Pani Netty dobre ovláda postupy ako s dieťaťom pracovať v domácom prostredí. Systematickou prácou s deť-

mi s Downovým syndrómom podľa jej návodu, sa dokázalo zlepšenie u postihnutých detí v správaní, logickom myslení, jemnej motorike a dokonca aj vo vedomostiach z matematiky. Na podnet manželov Engelsevcov sa v minulom roku uskutočnili aj dva odborné semináre venované efektívnej metóde vyučovania matematiky pre ľudí s Downovým syndrómom a ľudí so špeciálnymi vzdelávacími potrebami. To všetko sú dôvody, pre ktoré predsedníctvo Spoločnosti Downovho syndrómu manželov Engelsevcov navrhlo na ocenenie Dar roka 2006.

Nevšedná pomoc deťom z detských domovov

Radovan Dráb vyrástol v Detstvom domove v Košickej Novej Vsi. Keď dospel, odišiel z detského domova, ale na svojich „štátnych súrodencov“ nezabudol a rozhodol sa im pomáhať, najmä pri ich vstupe do reálneho života dospelých, čo sa mu, aj vďaka svojej usilovnosti, pracovitosti a životným skúsenostiam, naozaj darí.

Už v detskom domove a pripravoval rozličné podujatia pre svojich kamarátov a spolubývajúcich v detskom domove. Postupom času čoraz aktívnejšie hľadal dobrovoľníkov a nachádzal nadšencov ako je on sám, s ktorými sa myšlienka konkrétnej pomoci dorastajúcim

„domovák“ šírila ďalej. Postupom času si získal dôveru a rešpekt, pretože vďaka jeho snahe vytvoril fungujúci tím, sa podarilo založiť regionálnu pobočku Spoločnosti priateľov detí z detských domovov, Úsmev ako dar v Košiciach. Radoslav Dráb sa stal jej predsedom a odvtedy pomohol konkrétnym mnohým deťom z detských domovov. Minulý rok si do pestúnskej starostlivosti vzal jedno dieťa a vytvoril preň príkladné rodinné zázemie, po ktorom sám od detstva márne sníval. V súčasnosti sa Radoslav Dráb angažuje aj pri výstavbe nového centra pre obnovu rodiny DORKA v Košiciach, ktoré je viacúčelové. Bude rozdelené na tri časti,

prvá bude slúžiť ako krízové centrum pre opustené matky s deťmi, druhá pre rodiny v kríze a tretia časť bude slúžiť ako „domovácke“ vzdelávacie centrum. V súčasnosti koordinuje stavbárske práce, hľadá prostriedky a partnerov na spoluprácu, aby mohol centrum pre obnovu rodiny premeniť na skutočnosť. Preto túto nevšednú snahu a vytrvalosť kráčať za vznešených významným cieľom, pomáhať ľuďom bez rodinného zázemia, ho Anna Dzurjaníková, odchovankyňa detského domova v Bytči, dnes členka predsedníctva Spoločnosti priateľov detí z detských domovov, Úsmev ako dar navrhla na ocenenie dar roka 2006.

O poslaní rozdávať pokoj a lásku

Pani Anna Bardúnová pochádza z obce Klčovany, ktorá sa dnes volá Boleráz. Tam prežila krásne detstvo v kruhu rodiny, hoci vo vojnovom čase skúsila aj veľa biedy a hladu. Príklad sociálne citiacich rodičov jej však ukázal životnú cestu.

Anna Bardúnová má štyri dospelé deti a dnes pomáha pri výchove svojich vnúčat. Napriek vysokému veku je veľmi aktívna. Pôsobí v Konferencii kráľovnej rodiny a vykonáva veľmi záslužnú prácu. Jej poslaním je, ako sama hovorí, rozdávať okolo seba pokoj a lásku. A nielen to. Cíti s chudobnými, pomáha rodinám v núdzi finančne aj materiálne. Aj päťkrát v roku organizuje v pastoračnom centre na Teplickej ulici v Bratislave stretnutia dobročinnosti, ktorých výsledkom je pomoc sociálne slabým rodinám na celom Slovensku. Miestnosť na takéto stretnutia, kde zabalí spolu s ďalšími dobrodincami balíky aj pre päťsto

adresátov (podľa zoznamu chudobných rodín) poskytol Farský úrad na Teplickej ulici v Bratislave. Za nezištnú materiálnu i finančnú pomoc v núdzi sirotám a vdovám, ako aj charitatívnu pomoc

ľuďom žijúcim v chudobe ju Magdaléna Boledovičová, prezidentka Spolku sv. Vincenta de Paul na Slovensku navrhla ocenenie Dar roka. Pani Anna Bardúnová získala nomináciu na Dar roka 2006.

Hovoria o nej ako o živom poklade

Aj obetavú lekárku, MUDr. Leopoldínu Scheidovú, Csc., pochádzajúcu z Trnavy – Bieleho Kostola, navrhol Spolok sv. Vincenta de Paul na ocenenie dar roka 2006, ktoré právom získala. Pre jej obetavosť a vysoké pracovné nasadenie v Spolku sv. Vincenta de Paul ju nazývajú aj „živým pokladom“.

Svoju prácu lekárky začala na klinike infekčných chorôb v Košiciach. Po presťahovaní do Bratislavy pokračovala vo svojej práci v Nemocnici s poliklinikou na Bezručovej ulici a neskôr aj iných zdravotníckych zariadeniach. Svoje vedomosti a skúsenosti využila aj

ako lekárka v líbyjskom meste Misurate, ale aj v lekárskom výskume. Vo svojej kandidátskej práci sa venovala využitiu výpočtovej techniky vo vnútornom lekárstve. Má za sebou aj bohatú odbornú publikačnú činnosť (vydala asi sto publikácií). Je nositeľkou titulu „Zaslúžilý lekár“. Prednášala na mnohých, aj zahraničných univerzitách. Aj po odchode do dôchodku sa ďalej vzdelávala na univerzite tretieho veku v odboroch filozofie, psychológie i teológie. Pozoruhodná je jej súčasná charitatívna činnosť, ktorú vykonáva od roku 1993. Je členkou Spolku sv. Vincenta de Paul, kde sa zaslúžila o vznik a rea-

lizáciu významných projektov tohto spolku, zameraného na resocializáciu chovancov detských domovov, podporu ťažko chorých ľudí i pomoc drogovu závislým. V ostatnom období sa venuje aj podpore hospicového hnutia na Slovensku a je spoluzakladateľkou Asociácie hospicovej starostlivosti Slovenska, ako aj Občianskeho združenia Slniečnica orientovaného na hospicovú mobilnú starostlivosť. V súčasnosti sa podieľa na školeniach dobrovoľníkov pre hospicovú starostlivosť. Napriek zhoršenému zdravotnému stavu sa stále snaží byť užitočná spoločnosti spolu s manželom, ktorý je taktiež lekár.

Život a práca podľa princípov humanity

Pani Anna Huszárová z Prievidze sa počas celých tridsať rokov svojho pracovného pôsobenia v družstevníctve snažila o napĺňanie princípov humanity v konkrétnom živote. Pre 18 nepočujúcich a slabozrakých, ako aj telesne postihnutých pracovníkov zriadila chránenú dielňu v družstve Novid v Novákoch, pre ktorých našla prácu na výrobkoch určených pre japonskú firmu. Išlo o prácu s káblíkmi do áut.

Pre chránenú dielňu a jej zamestnancov zabezpečila aj finančnú pomoc a príjemné a dôstojné pracovné prostredie, dobré uplatnenie, aké sa zdravotne postihnutým ľuďom

málokedy podarí nájsť. Pre ženy pracujúce v chránenej dielni pripravila aj slávnostné podujatia, napríklad pred Vianocami, a aj k Medzinárodnému dňu žien. Nezabudla ani na relax. Pre

zamestnancov zriadila aj fitnesscentrum. Vo voľnom čase sa venuje aj deťom zo špeciálnych škôl so slabšími školskými výsledkami. Aj pre tieto deti zaobstarala darčeky k Medzinárodnému dňu detí či aj na Mikuláša. Pre pracovníkov chránenej dielne pripravila aj bazár ošatenia a učebných pomôcok. Pre deti zo sociálne slabších rodín. Sgále sa venuje aj deťom, ktoré potrebujú pomoc. Pre jej šľachetnosť a nezištnú pomoc ju predseda Coop produktu Slovensko Ing, Daniel Pavel a PhDr. Mária Repáňová, z Občianskeho združenia Ženský parlament Slovenska navrhli na ocenenie. Jej nomináciu na Dar roka 2006 Čestná komisia SHR schválila.

Vďaka za Nádej

Kto je „in“ i „cool“ v srdciach zdravotne postihnutých detí? V Snine sú to určite študentky gymnázia: Oľga Džupniková a Martina Demjanová, ako aj študentská rada tohto gymnázia a jeho riaditeľka RNDr Iveta Lazorová, ktoré sa navždy zapísali do srdc malých obyvateľov Spojeného zariadenia sociálnych služieb „Nádej“ v obci Osadné. Slovo morálka pre toto gymnázium určite znamená veľmi veľa.

Študentky Oľga a Martina sú skromné a nenápadné, ale svojím konaním dokázali, že v rebríčku hodnôt sú pre ne na popredných miestach solidarita, spolupatričnosť i dobrovoľná služba. O čo ide? Spoločne zorganizovali vlani dva benefičné koncerty, na

ktoré prišlo vyše 1800 divákov a vyše sto účinkujúcich. Bola to skvelá ukážka spolupatričnosti zdravých a postihnutých ľudí, ale aj solidarity s ľuďmi, ktorým treba pomáhať dobrovoľnými aktivitami. Výťažok z prvého koncertu bol 7500 a výťažok z ďalšieho koncertu bol 15 tisíc korún. Získané peniaze z oboch koncertov sa využili na zabezpečenie špeciálnych kompenzačných pomôcok, napríklad špeciálnych stoličiek pre imobilné deti v zariadení Nádej v Snine, ktoré slúži deťom celého okresu, pretože zabezpečuje rehabilitačnú činnosť pre handicapovaných s denným pobytom, ale aj ich ergoterapiu. Bez kvalitného technického vybavenia a kompenzačných pomôcok by sa len

ťažko dostavili očakávané rehabilitačné výsledky a zlepšenie zdravotného stavu detí v tomto zariadení. Preto je pomoc študentov z gymnázia v Snine pre nich tak cenná. Okrem koncertov študenti dvoch tried tohto gymnázia uskutočnili aj celodennú brigádu v Osadnom a výsledkom bolo skrášlenie plotov uvedeného domova sociálnych služieb. Nepýtali za to nič. Prišli sami a ponúkli pomoc. Riaditeľ Domova sociálnych služieb v Osadnom, Mgr. Ján Šrenkel, ktorý nám o tejto pomoci napísal v návrhu na ocenenie, na záver dodal: Ďakujeme za Nádej! K poďakovaniu sa pridala aj Čestná komisia Slovenskej Humanitnej rady nomináciou menovaných na Dar roka 2006.

Nominácie Dar roka 2006 získali:

Marek Ballek z Hlohovca,
za darovanie kostnej drene staršiemu bratovi Jánovi, chorému na leukémiu

MUDr. Michal Mrocek z Bratislavy
za príkladnú zdravotnú starostlivosť, ochranu a nezištnú pomoc malému africkému chlapcovi, ktorého niekto neznámy odložil pred dverami kláštora v Afrike

Manželia Róbert a Jana Šubovi z Bratislavy
za príkladnú starostlivosť a ochranu malého, zdravotne postihnutého chlapčeka, ktorého si adoptovali, hoci sú sami zdravotne postihnutí a majú aj ďalšie deti

Beáta Pintérová a Ján Koštrna z Levíc
za včasnú, správne poskytnutú prvú pomoc chlapcovi, ktorému v škole prišlo zle a omdlel

Spoločnosť Kraft Foods, Praha, Jitka Hofmanová
za finančnú podporu pri obnove výva-rovne pre dôchodcov a sociálne slabých a zdravotne postihnutých ľudí v Leviciach

Branko Tupý, predstavený Komunity kráľovnej pokoja, Močenok,
za príkladnú starostlivosť a humánny prístup k opusteným, ohrozeným a sociálne znevýhodneným deťom a mládeži

Prof. MUDr. Milan Izák, Banská Bystrica
za obetavú prácu a citlivý, humánny prístup k ľuďom a záchranu zraku stovkám pacientov

TIMED, s.r.o., Zdravotnícke zásobovanie, Bratislava
za finančné a materiálne dary pre Detskú organizáciu Ruža v Ružomberku a ďalšie organizácie Zväzu diabetikov Slovenska

Rodina manželov Netty a Willa Engelsoncov z Holandska
za záslužnú prácu v prospech ľudí v Dohnovom syndróme na Slovensku

Nezisková organizácia ADRA, pod vedením Pavla Cimermana v Banskej Bystrici za nezištnú pomoc odkázaným rodinám žijúcim v chudobe prostredníctvom Občianskeho združenia Inforom Lučenec

Olga Džupniková a Martina Demjanová, študentky a riaditeľka Gymnázia v Snine
za dar výťažku z koncertu handicapovaným deťom

Radovan Dráb, detský domov Košická Nová Ves
za nezištnú, obetavú dobrovoľnícku prácu v Spoločnosti priateľov detí z detských domovov, Úsmev ako dar

Ing. Matej Korec, Nadácia Jána Korca v Trnave
za pomoc a podporu ťažko chorému staršiemu mužovi, pánovi Čambálovi

Doc. Ing. Miroslav Rapšík, CSc. z Bratislavy
za významný finančný dar pre zdravotne postihnutých obyvateľov Domova sociálnych služieb v Nosiciach

Ing. Milan Domaracký z Hlohovca
materiálny dar – nový notebook študentovi obchodnej akadémie Jankovi Balekovi, chorému na leukémiu

Rím.kat.farár Marián Červený, Most pri Bratislave
za opakovanú nezištnú pomoc ťažko chorému staršiemu mužovi

Anna Bardúnová z Bratislavy
za nezištnú materiálu i finančnú pomoc v núdzi sirotám a vdovám, ako aj charitatívnu pomoc rodinám žijúcim v chudobe

Mária Kováčiková z Martina
za dlhodobú dobrovoľnú opatrovateľskú službu a pomoc zdravotne postihnutým ľuďom

Edita Bjeloševičová z Piešťan
za nezištnú sociálnu pomoc zdravotne postihnutým členom Ligy proti reumatizmu

MUDr. Leopoldína Scheidová z Bratislavy

za charitatívnu pomoc a prácu v prospech ťažko a nevyliciteľne chorých ľudí

Levické mliekárne Levice, po vedením Ing. Valérie Goczeovej
za finančný dar na zakúpenie chodítka pre bezvládne osoby a invalidov

Anna Huszárová z Prievidze
za zriadenie chránenej dielne v družstve Novid v Novákoch a za zabezpečenie práce pre zdravotne postihnutých, ako aj zriadenie fitnesscentra pre zamestnancov chránenej dielne.

Ing. Ľubica Túrková a Alexandra Švajlenová, Nováky
za rozličné materiálne a finančné dary pre zdravotne postihnuté deti a dospelých v sociálnej a hmotnej núdzi v Novákoch.

Helena Woleková, Nadácia Socia, Bratislava
za významnú finančnú podporu projektu na pomoc ťažko zdravotne postihnutým.

Firma ZNAS, Stanislav Znamenák, Diviacka Nová Ves
za dlhoročné finančné a materiálne sponzorovanie Základnej organizácie Slovenského zväzu zdravotne postihnutých v Diviackej Novej Vsi.

Ing. arch. Juraj Kiaba, Nováky
za dar projektu altánku pre členov Základnej organizácie Slovenského zväzu zdravotne postihnutých v Novákoch.

Leo klub „Bažanti“, Bratislava
za finančný dar na nákup hračiek pre slabozraké deti Materskej školy na Svrčej ulici v Bratislave.

František Beňo, podnikateľ zo Šoporne - Štrkovca
za sponzorovanie podujatí v prospech obyvateľov Domova sociálnych služieb v Šoporni

Občianske združenie Wassup, na Latorickej 7 v Bratislave, p. Hodoň
za finančný dar na nákup počítačovej techniky sume 30 tisíc Sk pre slabozraké deti.

Diplom a poďakovanie dobrovoľníkom, aj sponzorom

V každom okrese Slovenska pracuje veľa dobrovoľných neziskových organizácií, z ktorých mnohé sú členmi Slovenskej humanitnej rady. Napriek veľkému odhodlaniu, nadšeniu, vytrvalosti v dobrovoľníckej práci svojich členov, by bol bez sponzorskej podpory a podnikovej filantropie ich rozvoj nemysliteľný a ďalšie napredovanie vylúčené. Svedčia o tom aj návrhy našich dobrovoľných organizácií a ich členov na ocenenie tých, ktorí im najviac, častokrát dlhodobo sponzorsky pomáhajú. Viac sa o nich dočítate v nasledujúcich riadkoch. Sú to menovaní jednotlivci a firmy, ktorým čestná komisia Slovenskej humanitnej rady udeľuje diplom a poďakovanie:

RNDr. Jana Timková, Ružomberok, za obetavú dobrovoľnú prácu pre Základnú detskú organizáciu Slovenského zväzu diabetikov Slovenska – Ruža v Ružomberku,

Mária Smondeková, z mesta Nováky, za vecný dar pre členov Slovenského zväzu zdravotne postihnutých,

Peter Král, Základná organizácia Odborového zväzu Chemických závodov Nováky, za vecný dar pre členov Slovenského zväzu zdravotne postihnutých,

Ing. Miroslav Kavala, z Prievidze za vecný dar pre členov Slovenského zväzu zdravotne postihnutých,

Boltežar Gregorič, z Bane Lehota pod Vtáčnikom, za finančný dar v prospech členov Slovenského zväzu zdravotne postihnutých,

Ing. Dušan Šimka, primátor mesta Nováky za vecný dar v prospech členov Slovenského zväzu zdravotne postihnutých,

Helena Pindrochová, za dlhoročnú záslužnú dobrovoľnú prácu pre Slovilco, v ILKO klube Martin, ktorá prišla na oceňovanie Dar roka 2006 hoci je po vážnej operácii,

PhDr. Michal Lajčák, z firmy Axon, Bratislava za dlhoročnú sponzorskú pomoc Domova sociálnych služieb v obci Jahodná,

Richard Koprda, z firmy Dell za dobrý nápad a materiálnu pomoc Domovu sociálnych služieb v obci Jahodná

Ing. Jaroslav Šifra, Dolný Hričov za materiálny dar členom Slovenského zväzu zdravotne postihnutých,

Marián Svorník a Ján Pšenica, Veľké Rovné, stolárska dielňa za materiálny dar – dreva v prospech Slovenského zväzu zdravotne postihnutých,

Jozef Posluch, Veľké Rovné, firma Drevopal, vecný dar v prospech členov Slovenského zväzu zdravotne postihnutých,

Ing. Vladimír Čička a Jirí Nedzbała, Žilina, za vecný dar zdravotne postihnutým deťom, členom Slovenského zväzu zdravotne postihnutých

Dr. Roman Knapec a Juraj Porubec, Žilina, za vecný dar v prospech členov Slovenského zväzu zdravotne postihnutých,

Jozef Kužela, Veľké Rovné, Pekáreň Kroasan. Potravinový dar členom Slovenského zväzu zdravotne postihnutých,

MUDr. Renáta Janoušková, Žilina za pomoc zdravotne postihnutým v núdzi a podporu Slovenského zväzu zdravotne postihnutých,

MUDr. Katarína Krašinská, Žilina za pomoc zdravotne postihnutým v núdzi a podporu Slovenského zväzu zdravotne postihnutých,

Prof. MUDr. Milan Profant, LF UK Bratislava, za citlivý prístup vznikajúcu odbornú aj dobrovoľnú pomoc pacientom z obce Veľké Rovné, členom Slovenského zväzu zdravotne postihnutých,

Ing. Milan Rederer, firma Miraco, Bratislava za finančný dar v prospech slabozrakých detí Špeciálnej Materskej a Základnej školy na Svrčej ulici v Bratislave,

Ing. Jaroslav Leštach, Steel's Slovakia, s.r.o., Rožňava za finančný dar na podporu obyvateľov Domova sociálnych služieb „Amália“,

Mgr. Igor Šmatlák, Capitol, a.s., za citlivú, príkladnú a obetavú starostlivosť o obyvateľov Domu sociálnych služieb „Amália“,

Viliam Matušek, Baliarne obchodu, a.s., Poprad, za materiálne dary potravín pre Domov sociálnych služieb „Amália“,

Ing. Ľuboš Kubánek, Sereď, firma Dipex, s.r.o., za mimoriadny dar, zastavenie budovy Klubu zdravotne postihnutých v Sereďi,

Mária Kováčiková, za dlhoročnú obetavú dobrovoľnú službu a opatrovanie zdravotne postihnutých v Martine,

Doc. MUDr. Pavol Černák, MUDr. Dagmar Fuckerová, MUDr. Dárius Chochol, MUDr. Anna Gombošová a hlavná sestra Margita Hozová, všetci z Psychiatrickej nemocnice Phillipa Pinela v Pezinku za mimoriadnu pomoc a pochopenie, poskytnutie priestorov, ako aj podporu rozvoja Kultúrneho združenia národnosti a etník, členskej organizácie Slovenskej humanitnej rady, ktorá sa venuje rozvíjaniu talentu a art terapii pacientov s duševnými ochoreniami.

Prílohu pripravila:
Margita Škrabáľková

Čestná komisia Slovenskej humanitnej rady pre udelenie ceny Dar roka 2006

Členovia:

Mgr. Igor Bázlik

- hudobný skladateľ a pedagóg

D. p. Mgr. Marián Červený

- rímskokatolícky kňaz

Milan Gliviak

- finančný riaditeľ reklamnej agentúry V.Y.V.

Jozef Holec

- filmový scenárista a režisér

Ing. Bartolomej Janek, CSc.

- technický riaditeľ SPINEY Prešov

Ing. Miroslav Lapuník

- generálny riaditeľ Slovenského plynárenského priemyslu, Bratislava

Doc. Ing. Júlia Lipianska, CSc.

- odborná asistentka Katedry marketingu Ekonomickej univerzity

Prof. MUDr. Jaroslav Šiman, PhD.

- popredný slovenský kardiochirurg

Ing. Ivan Sýkora

- prezident Slovenskej humanitnej rady

PhDr. Oľga Škorecová

- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR

Ing. Dušan Tittel

Tajomníčka komisie:

PhDr. Margita Škrabáľková

- tlačová tajomníčka Slovenskej humanitnej rady

Čo znamená cena Slovenskej humanitnej rady

DAR ROKA 2007

PREAMBULA

Ludskosť je rozmerom srdca. Presahuje priestor a čas. Je šťastím a zázračným darom, že stretávame ľudí, ochotných podať pomocnú ruku chorým, bezvládnym, trápiačim sa... Bez ich pomoci by sa nám len ťažko darilo zmierňovať ľudské utrpenie a poskytovať pomoc ľuďom v ťažkých životných situáciách.

Slovenská humanitná rada preto chce udelením Ceny Dar roka 2007 oceniť prejav ľudskosti a pomoci blížnemu, preukázané konkrétnym činom. Túto cenu chápeme ako symbolické poďakovanie všetkým, menovaným i nemenovaným darcom. Zároveň je morálnym ocenením, ktorého snahou je poukázať na ušľachtilosť a dobro, ktoré v každom z nás drieme. To nás všetkých navzájom zblížuje. Udelenie Ceny Dar roka preto bude tiež sviatkom rovnako pre darcov, ako aj pre obdarovaných.

Kritériá

Článok 1

Všeobecné podmienky

1. Cena Dar roka 2007 je ocenenie Slovenskej humanitnej rady, prístupné všetkým tým, ktorí v priebehu kalendárneho roka 2007 prispeli na pomoc ľuďom v núdzi, na rozvoj dobrovoľníckeho sektora alebo sa zaslúžili o naplnenie princípov humanity v konkrétnom živote a to nielen finančným alebo vecným darom, ale aj iniciatívou, službou, myšlienkou, projektom, poskytnutím duševného vlastníctva, resp. inou formou pomoci či podpory.
2. Cena Dar roka 2007 je výhradne morálne ocenenie a nie je s ním spojená žiadna finančná cena.
3. Písomné návrhy na udelenie ceny Dar roka 2007 môže poslať:
  - samotný darca,
  - obdarovaný,
  - osoba, ktorá vie o takom dare, ktorý si zaslúži pozornosť a navrhnutie na ocenenie.
4. Na zverejnenie návrhu na udelenie ceny Dar roka 2007 je potrebný súhlas darcu, ktorý zabezpečí navrhovateľ.

Článok 2

Vyhlásenie

1. Cenu Dar roka 2006 a podmienky jej udelenia vyhlasuje Slovenská humanitná rada.
2. Slovenská humanitná rada zverejní kritériá ceny Dar roka do 31. októbra 2007 prostredníctvom médií a poskytne ich všetkým záujemcom.
3. Písomné návrhy na udelenie ceny Dar roka musia byť zaslané Slovenskej humanitnej rade (Páričkova 18, 821 08 Bratislava 2, e-mail: shr@changenet.sk) a musia obsahovať tieto informácie:
  - mená alebo názvy darcu a obdarovaného, vrátane kontaktných adries,
  - charakteristiku daru (finančný, vecný, služba...) a jeho hodnotu, vyjadrenú v Sk,
  - účel, na ktorý bol dar poskytnutý,
  - aktuálnosť a význam daru pre obdarovaného.
4. Ak predložená nominácia neobsahuje všetky požadované informácie, komisia nemusí takýto návrh akceptovať.
5. K návrhu na ocenenie možno priložiť dokumentáciu o prevzatí a použití daru (fotodokumentácia, výstrižky z novín, osvedčenia, ďakovné listy atď.).
6. Uzávierka návrhov na udelenie ceny Dar roka 2007 je 31. januára 2008.

Článok 3

Metodika hodnotenia

O udelení ceny Dar roka 2007 rozhoduje komisia, zložená z významných osobností z oblasti spoločenského života, kultúry, športu, vedy, umenia a činnosti mimovládnych organizácií. Komisiu ustanovuje Slovenská humanitná rada. Členstvo v komisii je čestné.

1. Pri vyhodnocovaní návrhov na udelenie ceny Dar roka 2007 bude brať komisia na zreteľ predovšetkým:
  - a/ spoločenský a individuálny význam daru,
  - b/ aktuálnosť daru,
  - c/ cielenosť daru,
  - d/ vplyv daru na zmenu situácie, resp. riešenie problému obdarovaného,
  - e/ etickú a morálnu stránku daru.

2. Komisia môže oceniť opakované niekoľkoročné poskytovanie finančných prostriedkov alebo materiálnych darov.
3. Komisia nebude akceptovať podané návrhy na ocenenie, ak ide o:
  - a/ subjekty, ktoré majú v priamej náplni práce starostlivosť o zdravotne postihnutých občanov,
  - b/ osoby na poste štátnych zamestnancov, ktorí pridelujú finančné prostriedky zo štátneho, resp. obecného rozpočtu v rámci svojej pracovnej kompetencie,
  - c/ nadácie a grantové organizácie, ktorým zo štatútu vyplýva ako základný cieľ získavanie a rozdeľovanie finančných prostriedkov na konkrétny účel.
4. Každý člen komisie má jeden hlas.

Článok 4

Vyhlásenie výsledkov

1. Slovenská humanitná rada verejne vyhlási udelenie ceny Dar roka 2007 do 31. marca 2008
2. Na základe vyhodnotenia kritérií udelí komisia 10 cien Dar roka 2007, a to:
  - 1 titul hlavného laureáta fyzickej osobe,
  - 1 titul hlavného laureáta právnickej osobe,
  - 8 titulov laureátov
 a zároveň zverejní všetky platné nominácie.
3. V rámci ceny Dar roka 2007 môže komisia udeliť špeciálne ocenenie Dar života (za záchranu života alebo za darovanie orgánov).
4. Rozhodnutie komisie o udelení ceny Dar roka 2007 bude overené notárskou zápisnicou.
5. Slovenská humanitná rada umožní všetkým subjektom, navrhnutým na udelenie ceny Dar roka 2007, prezentáciu v časopise dobrovoľníckeho sektora Humanita.
6. Slovenská humanitná rada poskytne médiám informácie, potrebné na propagáciu subjektov, navrhnutých na udelenie ceny Dar roka 2007. Zverejnenie informácií o darcovi je podmienené jeho súhlasom.

